

СИМБИОТИЧНА МАГИЯ

Изложбата на Ванда Михалак под наслов „Word Watching“ обхваща около 50 фотографии, изложени в Полския институт в София. Едва прекрачили прага на фойето, сякаш се потапяме в мистичния сакрум на естествената ни коекзистенция с природата. Както познавачите, така и лаиците съвсем дискретно се оказват въввлечени в този магичен свят на сублимна комуникация, където почти веднага добиват самочувствието на посветени. Продължителните и вълнуващи пътешествия на художничката по екзотични места (Калифорния, Австралия, Нова Зеландия, Шри Ланка, Хондурас, Камерун, Кения, Азорските острови, Кабо Верде, Синай, Бразилия, Исландия, Финландия, Швейцария) са увенчани със серия оригинални художествени интерпретации, покоряващи не само с виртуозното си композиционно-техническо изпълнение, но преди всичко с откровено изповедния си тон и спонтанното си излъчване. Омагьосани от симбиотичното сливане на голото женско тяло с природата, като че ли поне за миг се откъсваме от панаирджийската суета на дребнавото ни всекидневие. В технократичния, автоматизиран до краен предел свят, където човекът с неистово усилие се надбягва със собствената си сянка, фотоплатната на художничката са оазис за малтретираните ни души. Там временно омиротвореното ни „аз“ се вглежда в себе си, прониква в дълбинните си пластове, търсейки изгубената си връзка с природата. Усетили отново пробуждането на първичния рефлекс,

ние сякаш изкопаваме патинираните от вековете находища на чиста спонтанност и априорна невинност в лоното на природата. Удивителното хрумване на авторката за такива изтънчени „автопортрети“ с подчертано естетическо послание провокира вродения ни инстинкт към пълно единение с природата, подканва ни да се освободим от условностите, от цивилизационната щампа и от диктата на културата, която всъщност ни обезличава и депресира. Изход от кризата можем да намерим само ако самите ние се превърнем в природа, ако съблечем лъскавите одежди на лицемерието и на вероятно неподзираната автодеструкция.

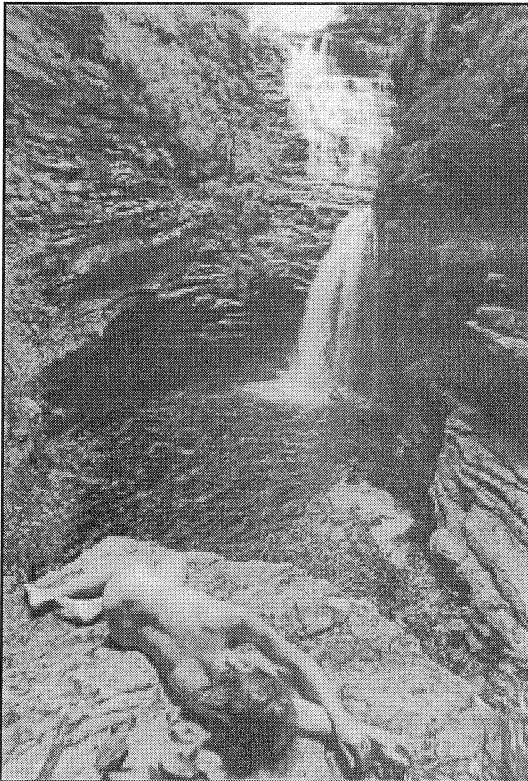
Голото тяло, инспирирано и опиянено от девствения чар на неповторимите кътчета на света, влиза в творческа интеракция с пейзажа, самото то става пейзаж, кодиращ архетипната красота.

Реципрочната връзка между природа и тяло сякаш възкресява извечното сътворение и поддържа неговата динамика, а магичният им взаимен обмен на енергии води до преоткриване на собствената ни идентичност. Сред камъните тялото е камък, сред скалите и дърветата е скала, а в същото време е стилизирана миниземя. Дали пък, ако го увеличим многократно, няма да видим в него огледалното отражение на земята.

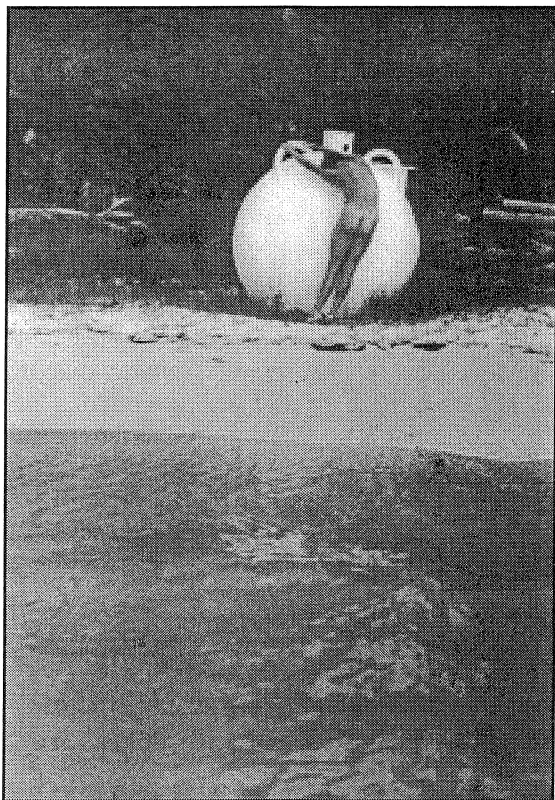
Лесно доловимата, дори емпирично доказуема психо-физическа дина-

мика на тялото сякаш дозарежда с енергия природата, имитира я и онагледява пулсиращия в земните недра живот. Земята на свой ред предава собствените си космогонични интензии на тялото, прави го креативно. То абсорбира тази енергия, претворява я и я излъчва по свой уникален начин. Така засвидетелства респекта си от демиургичното призвание на Твореца и става съавтор в творческия кръговрат на природата.

Ако се опитаме да обобщим впечатленията си от изложбата, бихме отбелязали поне някои от функциите на изящния пластичен диалог с черно-белите фотограми. Коммуникацията е широкоспектърна, твърде богата и разнообразна. Демаркативната функция показва женското тяло на фона на природата ка-

то индивидуализирана субстанция в съвършено формално-естетическо съзвучие с природата. Това е пейзаж в пейзажа – миниприрода в омниприродата. Тази функция се доближава до декоративно-комплементарната, представяща тялото като скъпоценно украшение, допълващо природата. В пейзажа с гигантската ваза „хармоничната“ асиметрия става задължително условие за духовно-соматичния тандем. Древната симбиотично-коинцидентна функция представя тялото в състояние на мимикрия. То съвпада с природата и в крайна сметка се разтваря в нея. Или се превръща в неин аналог: повтаря формите, движенията, състоянията ѝ, начина на съществуването ѝ. Ритмично ѝ акомпанира. В

картината с триъгълника женското тяло дублира деликатните линии на пейзажа, влива се заедно с тях в общо течение, устремено към безкрая и съизмеримо с вечността.

Очевидно релациите между природата и женското тяло са многоаспектни, а изброените функции несъмнено осмислят и обогатяват съществуването на двата феномена.

Благодарим на авторката за невероятното преживяване, за вдъхновението, което ни изпълва при всяко поредно посещение (а то се оказва неизбежно!), за експлодирането на фантазията ни, докато „разговаряме“ с картините, за предизвикателството към може би позадрямалия ни интелект и най-вече за епистемологичните откровения по време на мисловното ни пътешествие.

Димитрина Костадинова-Хамзе